

3. FIKİH DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ UYGULANMASI

3.1. FIKİH DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ TEMEL FELSEFESİ VE GENEL AMAÇLARI

Fıkıh; en geniş anlamıyla kişinin hak, yetki ve sorumluluklarının bilincinde olmasıdır. Fıkıh ilmi ise kişinin Allah'a karşı ibadet yükümlülüğünü, helal haram ölçüsünü ve kişiler arası ilişkileri inceler.

Fıkıh ilminin temel kaynaklarını Kur'an, sünnet, icma ve kıyas oluşturmaktadır. Bunlardan ilk ikisi asli kaynaklardır. Kur'an-ı Kerim ile sünnetin kişisel ve toplumsal hayata doğru olarak yansımaları, bu kaynakların doğru anlaşılmasına bağlıdır. Vahyin anlaşılması ve kavranması akıl ile mümkün olmaktadır. Bu nedenle fıkıh ilminde, aklın çok önemli bir fonksiyonu bulunmaktadır. Kur'an ve sünnet doğru anlaşıldığı takdirde dinin gönderiliş amacı gerçekleşecek ve vahiy insanlık için mutluluk kaynağı olacaktır.

Hız. Muhammed'in (s.a.v.) örnek kişiliği ve Kur'an-ı Kerim'i anlama metodu, fıkıh ilmi için ideal bir model oluşturmaktadır. Bu nedenle fıkıh açısından sadece Kur'an-ı Kerim ayetleri değil; Hız. Muhammed'in (s.a.v.) söz, fiil ve onayları da önemlidir.

Fıkıh dersinin içeriğini; ibadet, ahlak ve sosyal hayat ile ilgili konular oluşturmaktadır. Bu derste öğrencilere teorik bilgiler vermenin yanı sıra davranış kazandırma da amaçlanmaktadır.

Fıkıh dersinin alt yapısını; Temel Dinî Bilgiler, Tefsir, Hadis ve diğer meslek dersleri oluşturmaktadır. Bu derslerde verilen bilgilerin edinilmesi, Fıkıh dersinin amacına ulaşmasına katkı sağlayacaktır. Fıkıh Dersi Öğretim Programı beş üniteden oluşmaktadır.

Fıkıh Dersi Öğretim Programı ile 1739 Sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nda yer alan "Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları ve Temel İlkeleri"ne uygun olarak öğrencilerin;

- Fıkıh ilminin Müslüman'ın günlük yaşamındaki önemini fark etmesi,
- Fıkıh ilminin temel ilke ve konularını açıklaması,
- Fıkıh ilminin tarihî sürecini ve temel kaynaklarını açıklaması,
- İbadetlerin yapıları ile ilgili hükümleri açıklaması ve ibadetleri uygulaması,
- Sosyal hayatta kişiyi ilgilendiren meselelere duyarlı olması,
- Sosyal hayatın değişimine bağlı olarak ortaya çıkan yeni durumları, Kur'an-ı Kerim ve sünnetin rehberliğinde fıkhi mirasımızdan faydalanarak yorumlaması amaçlanmaktadır.

3.2. ÖĞRETİM PROGRAMININ UYGULANMASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

1. Fıkıh Dersi Öğretim Programı, öğrencilerin fikhî mirasımızı bütüncül bir bakış açısıyla görmeleri ve öğrenmeleri esasına dayanmaktadır. Konu ve kazanımlar işlenirken bu esas göz önünde bulundurulmalıdır.
2. Öğretim Program'ındaki alana özgü kelime, kavram ve tamlamaların yazım ve telaffuzunda "TDK Yazım ve İmla Kılavuzu" esas alınır. Ancak yazım ve telaffuzda tutarlılığı gözetmek kaydıyla Türkiye Diyanet Vakfı İslam Araştırmaları Merkezi'nin (İSAM) yazım ve imlası da tercih edilebilir.
3. Fıkıh, Hadis ve Tefsir gibi derslerde usul konuları öğrencilerin hazır bulunuşlukları ve kavrama düzeyler dikkate alınarak güncel ve somut örnekler ile açıklanmalıdır.
4. Ders kitabı/eğitim materyali aşağıdaki tabloda verilen ölçülere göre hazırlanmalıdır.

FIKİH DERSİ KİTAP FORMA SAYISI		
Dersin Adı	En Yüksek Forma Sayısı*	Ebat
Fıkıh Dersi 10. Sınıf	14	19,5 cm x 27,5 cm

*En yüksek forma sayısı yazılmıştır. Hazırlanacak Ders Kitabı / Eğitim Aracı daha düşük forma sayılarında da olabilir.

3.3. FIKİH DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ ÜNİTELERİ, KAZANIM SAYILARI VE SÜRELERİ

	ÜNİTELER	KAZANIM SAYILARI	DERS SAATİ	DERS SAATİ YÜZDESİ
1.	Fıkıh İlmi	5	10	13,88
2.	Fıkıh İlminin Doğuşu, Gelişmesi ve İctihad	11	14	19,44
3.	Fıkhi Hükümler ve Kaynakları	7	10	13,88
4.	İbadât	13	24	33,33
5.	Muamelât ve Ukûbât	5	14	19,44
TOPLAM		41	72	100

FIKİH DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

1. ÜNİTE	2. ÜNİTE	3. ÜNİTE	4. ÜNİTE	5. ÜNİTE
FIKİH İLMİ	FIKİH İLMİNİN DOĞUŞU, GELİŞMESİ VE İÇTİHAH	FIKHİ HÜKÜMLER VE KAYNAKLARI	İBADAT	MUAMELAT VE UKUBAT
<ol style="list-style-type: none"> 1. Fıkıh İlminin Tanımı, Amacı ve Önemi 2. Fıkıhın Konusu ve Kapsamı 3. Fıkıh ile Fıkıh Usulü İlişkisi 4. Fıkıh İlminin Diğer İlimlerle İlişkisi 5. Fıkıh İlminin Temel İlkeleri <ol style="list-style-type: none"> 5.1. Tekliflerde Kolaylık 5.2. Helallerde Genişlik 5.3. Kamu Yararının Gözetilmesi 5.4. Adaletin Gözetilmesi 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Fıkıhın Başlangıç Dönemi ve İctihat <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Hz. Peygamber Dönemi 1.2. Sahabe Dönemi 1.3. Tâbiîn Dönemi 1.4. İctihat <ol style="list-style-type: none"> 1.4.1. İctihat ve İctihadın Konusu 1.4.2. İctihadın Şartları 1.4.3. İctihadın Gerekliliği 2. Mezheplerin Oluşum Dönemi <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Fıkıh Mezheplerinin Doğuşunu Hazırlayan Sebepler 2.2. Fıkıh Mezhepleri <ol style="list-style-type: none"> 2.2.1. Hanefi Mezhebi 2.2.2. Maliki Mezhebi 2.2.3. Şafii Mezhebi 2.2.4. Hanbeli Mezhebi 3. Fıkıh İlminde Mezhepler Sonrası Gelişmeler <ol style="list-style-type: none"> 3.1. Fıkıhın Kanunlaştırılması 3.2. Fıkıh İlminde Yeni Gelişmeler 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ehliyet <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Ehliyetin Şartları 1.2. Ehliyeti Kısıtlayan Durumlar 2. Hüküm <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Teklifi Hükümler: Ef'âl-i Mükellefin 3. Azimet ve Ruhsat 4. Fıkıh Hükümlerin Delilleri <ol style="list-style-type: none"> 4.1. Asli Deliller <ol style="list-style-type: none"> 4.1.1. Kitap 4.1.2. Sünnet 4.2. Ferî Deliller <ol style="list-style-type: none"> 4.2.1. İcma 4.2.2. Kıyas 4.2.3. Sahabe Kavli 4.2.4. İstihsan 4.2.5. Mesâlih-i Mürsele 4.2.6. Örf 4.2.7. Sedd-i Zerâî 4.2.8. İstishâb 4.2.9. Şer'u Men Kablena 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Namaz <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Ezan 1.2. Namazın Farzıyeti ve Önemi 1.3. Namazla İlgili Hükümler 1.4. Namaz Çeşitleri 1.5. İmamet ve Cemaatle Namaz 2. Zekât <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Zekâtın Farzıyeti ve Önemi 2.2. Zekât ve Sadaka İlgili Kavramlar ve Hükümler 3. Ramazan Ayı ve Oruç <ol style="list-style-type: none"> 3.1. Orucun Farzıyeti ve Önemi 3.2. Oruçla İlgili Kavram ve Hükümler 3.3. Oruç Çeşitleri 4. Hac <ol style="list-style-type: none"> 4.1. Haccın Farzıyeti ve Önemi 4.2. Hac ve Umreye İlgili Kavram, Mekân ve Hükümler 5. Kurban <ol style="list-style-type: none"> 5.1. Kurbanın Vücubiyeti ve Önemi 5.2. Kurbanla İlgili Hükümler 6. Cihat <ol style="list-style-type: none"> 6.1. Cihatla İlgili Temel Kavram ve Hükümler 6.2. Mekki ve Medeni Ayetlerde Cihat 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sosyal Hayat <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Aile Hayatı ve Hükümleri <ol style="list-style-type: none"> 1.1.1. Nikâh 1.1.2. Boşanma 1.1.3. Miras 2. Ekonomik Hayat <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Mülkiyet Hukuku 2.2. Helal Kazanç 2.3. Akitler 2.4. Karz 2.5. Sarf 2.6. Faiz 2.7. Borsa 2.8. Sigorta 2.9. Enflasyon 2.10. Hileli Satışlar 2.11. Karaborsacılık 2.12. Yapay Olarak Fiyatlarla Oynama 3. İslam Ceza Hukuku: Ukubat

Ünite	Konular	Kazanımlar	Açıklamalar
1. FIKİH İLMİ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Fıkıh İlminin Tanımı, Amacı ve Önemi 2. Fıkıhın Konusu ve Kapsamı 3. Fıkıh İle Fıkıh Usulü İlişkisi 4. Fıkıh İlminin Diğer İlimlerle İlişkisi 5. Fıkıh İlminin Temel İlkeleri <ol style="list-style-type: none"> 5.1. Tekliflerde Kolaylık 5.2. Helallerde Genişlik 5.3. Kamu Yararının Gözetilmesi 5.4. Adaletin Gözetilmesi 	<p>Bu ünitenin sonunda öğrenciler;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Fıkıh ilminin tanımını, amacını ve önemini açıklar. 2. Fıkıhın konusunu ve kapsamını açıklar. 3. Fıkıh ile fıkıh usulü ilişkisini temellendirir. 4. Fıkıh ilminin diğer bilimlerle ilişkisini kurar. 5. Fıkıh ilminin temel ilkelerini örneklerle açıklar. 	<p>Ünite sonunda Fıkıh usulü ve Fıkıh ile ilgili Türkçe olarak yazılan veya Türkçeye tercüme edilen eserlerden en fazla on tanesinin kısa künyesi verilecektir.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. kazanımda fıkıh ilminin farklı tanımlarına yer verilecek, fıkıh ilminin amacı açıklanırken mekâsıdu's-şeria üzerinde durulacaktır. Ayrıca ünite konularında yer alan temel kavramlara değinilecek ve bunlarla ilgili etkinlikler yapılacaktır. 2. kazanımda ibadet ve sosyal ilişkilerin fıkıh ilminin kapsamı içinde yer aldığı vurgulanacaktır. Ayrıca fıkıh hukuk ilişkisine de değinilecektir. 4. kazanımda fıkıh ilminin Temel İslam Bilimleri, fen, matematik ve sosyal bilimler ile ilişkisine değinilecek; ayrıca fıkıh ahlak ilişkisine de vurgu yapılacaktır. 5. kazanımda helal ve haram koyma yetkisinin Allah ve Resulüne ait olduğu vurgulanacaktır. <p>Kavramlar: Fıkıh, fakih, fıkıh usulü, adalet, teklif, maslahat, helal, haram, mekâsıdu's-şeria.</p>

Ünite	Konular	Kazanımlar	Açıklamalar
2. FIKİH İLMİNİN DOĞUŞU, GELİŞMESİ VE İÇTİHAT	<p>1. Fıkıhın Başlangıç Dönemi ve İctihat</p> <p>1.1. Hz. Peygamber Dönemi</p> <p>1.2. Sahabe Dönemi</p> <p>1.3. Tâbiîn Dönemi</p> <p>1.4. İctihat</p> <p>1.4.1. İctihat ve İctihadın Konusu</p> <p>1.4.2. İctihadın Şartları</p> <p>1.4.3. İctihadın Gerekliği</p> <p>2. Mezheplerin Oluşum Dönemi</p> <p>2.1. Fıkıh Mezheplerinin Doğuşunu Hazırlayan Sebepler</p> <p>2.2. Fıkıh Mezhepler</p> <p>2.2.1. Hanefi Mezhebi</p> <p>2.2.2. Maliki Mezhebi</p> <p>2.2.3. Şafii Mezhebi</p> <p>2.2.4. Hanbeli Mezhebi</p> <p>3. Fıkıh İlminde Mezhepler Sonrası Gelişmeler</p> <p>3.1. Fıkıhın Kanunlaştırılması</p> <p>3.2. Fıkıh İlminde Yeni Gelişmeler</p>	<p>Bu ünitenin sonunda öğrenciler;</p> <p>1. Başlangıç dönemi fıkıh faaliyetleri açıklar.</p> <p>2. İctihat kavramını naslarla temellendirir.</p> <p>3. İctihadın şartlarını ve gerekliliğini açıklar.</p> <p>4. Sosyal değişim ile İctihadın gerekliliği arasında ilişki kurar.</p> <p>5. Fıkıh mezheplerin oluşumunu hazırlayan sebepleri değerlendirir.</p> <p>6. Fıkıh mezheplerin belirgin özelliklerini sıralar.</p> <p>7. Müctehitlerin fıkıh sorunlara çözüm üretme yöntemlerini örneklerle açıklar.</p> <p>8. Fıkıh mezheplerin İslam'ı yaşamada gerekliliğini fark eder.</p> <p>9. Fıkıh tarihinde kanunlaştırma çalışmalarını açıklar.</p> <p>10. Fıkıh ilmindeki yeni gelişmelerin farkında olur.</p> <p>11. Fıkıh mirasımızdaki ilkelerle güncel meselelerin çözülebileceğini kavrar.</p>	<p>1. kazanımda Hz. Muhammed'in (s.a.v.) İctihatlarının yanı sıra, sahabe ve tâbiîn dönemi müctehitlerine ve bunların İctihatlarına örnekler verilecektir. Ayrıca her sahabe'nin İctihat yetkisine haiz olmadığına değinilecektir.</p> <p>3. kazanımda fıkıh konularında fikir beyan edebilmek için yeterli donanıma sahip olmanın gerekliliğine vurgu yapılacaktır.</p> <p>4. kazanımda zamanın değişmesiyle helallerin haram, haramların helal addedilemeyeceğine; ancak sosyal hayatın değişken yapısı nedeniyle İctihatların mekân, zaman ve şartlara göre farklılık arz edebileceğine vurgu yapılacaktır. Ayrıca İctihatların kitap ve sünnetin açık hükümlerine aykırı olamayacağına ve nas varken İctihada lüzüm olmadığına değinilecektir.</p> <p>5. kazanımda nassın sübutu ile ilgili ihtilaflar, nassın anlaşılmasındaki ihtilaflar, müteâriz nasların telifi veya bu nasları tercihindeki ihtilaflar, usul kaidelerindeki ihtilaflar, hüküm çıkarma metodlarındaki ihtilaflar ve müctehitlerin bazı hadislerle ulaşmış ulaşamamasından kaynaklanan ihtilaflar verilecektir.</p> <p>6. kazanımda Caferilik mezhebinden ve bu mezhebin usul konusunda diğer mezheplerden ayrıldığı hususlardan kısaca bahsedilecektir. Ayrıca Zeydilik hakkında kısa bilgi verilecek ve bu mezhebin Hanefilik ile olan yakınlığına değinilecektir.</p> <p>7. kazanımda mezhep imamlarının İctihatlarını kendi belirledikleri usuller çerçevesinde yaptıklarına ve mezheplerin dayandığı temel kaynaklara değinilecektir. Ayrıca müctehitlerden verilen İctihat örnekleri, Hanefi ve Şafii âlimlerinin İctihatları ile sınırlandırılacaktır.</p> <p>8. kazanımda fıkıh mezheplerin zenginlik olduğuna; İslam'ın yaşanmasında zaman, mekân ve şartlara göre kolaylık sağladığına vurgu yapılacaktır.</p> <p>9. kazanımda Mecelle başta olmak üzere günümüze kadar İslam dünyasında yapılan kanunlaştırma çalışmalarına örnekler verilecektir.</p> <p>10. kazanımda İslam dünyasında son dönemlerde iktisat ve sağlık üzerine yapılan uluslararası kongre ve sempozyumlara kısaca değinilecektir.</p> <p>Kavramlar:</p> <p>İctihat, müctehit, fetva, mecelle, mezhep, nas, sahabe, tâbiîn, tebeu't-tâbiîn, fukaha-i seb'a.</p>

Ünite	Konular	Kazanımlar	Açıklamalar
3. FIKHİ HÜKÜMLER VE KAYNAKLARI	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ehliyet <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Ehliyetin Şartları 1.2. Ehliyeti Kısıtlayan Durumlar 2. Hüküm <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Teklifi Hükümler: Ef'al-i Mükellefin 3. Azimet ve Ruhsat 4. Fıkhi Hükümlerin Delilleri <ol style="list-style-type: none"> 4.1. Asli Deliller <ol style="list-style-type: none"> 4.1.1.Kitap 4.1.2.Sünnet 4.2. Ferî Deliller <ol style="list-style-type: none"> 4.2.1. İcma 4.2.2. Kıyas 4.2.3. Sahabe Kavli 4.2.4. İstihsan 4.2.5. Mesâlih-i Mürsele 4.2.6. Örf 4.2.7. Sedd-i Zerâî 4.2.8. İstishâb 4.2.9. Şer'u Men Kablena 	<p>Bu ünitenin sonunda öğrenciler;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ehliyetin şartlarını ve ehliyeti kısıtlayan durumları açıklar. 2. Teklif ve hüküm kavramlarını açıklar. 3. Ef'âl-i Mükellefin ile ilgili hükümleri sınıflandırır. 4. Mükellefiyetin şartlarını ve mükellefiyeti ortadan kaldıran durumları açıklar. 5. Zaruri durumlara göre farklı hükümlerin olabileceğini kavrar. 6. Fıkhi hükümlerin delillerini açıklar. 7. Kaynaklardan fıkhi hüküm çıkarma ilkelerini kavrar. 	<p>Ünite genelinde yer alan temel kavramlarla ilgili etkinliklere yer verilecektir.</p> <p>3. kazanımda hükmün çeşitleri (farz, vacip, sünnet, mübah, haram, mekruh ve çeşitleri, müfsit kavramları) örneklerle açıklanacaktır. Ayrıca sünnet konusunda müstehab, mendub ve nafîle kavramlarına da değinilecektir.</p> <p>6. kazanımda edille-i erbaa dışındaki deliller ayrıntıya girilmeden açıklanacaktır.</p> <p>Kavramlar:</p> <p>Mükellef, ehliyet, hüküm, ikrah, farz, vacip, sünnet, müstehap, nafîle, mübah, haram, mekruh, mendub, müfsit, azimet, ruhsat, icma, kıyas, istihsan, mesâlih-i mürsele, sedd-i zerâî, istishâb, şer'u men kablena.</p>

Ünite	Konular	Kazanımlar	Açıklamalar
4. İBADAT	1. Namaz	Bu ünitenin sonunda öğrenciler;	Ünite konuları usul konularıyla ilişkilendirilerek fıkhi delilleriyle birlikte ele alınacaktır. Ayrıca ibadetlerle ilgili Şafii mezhebinin görüşlerine de kısaca yer verilecektir.
	1.1. Ezan	1. Ezanın teşri hikmetini ve ezanla ilgili fıkhi hükümleri açıklar.	1. kazanımda ezanın şiar olma özelliğine değinilecektir.
	1.2. Namazın Farziyeti ve Önemi	2. Namazın farziyetini ve önemini fıkhi deliller ile temellendirir.	2. kazanımda namazın teşri tarihi ve hikmetine vurgu yapılacaktır.
	1.3. Namazla İlgili Hükümler	3. Namaz ile ilgili fıkhi hükümleri açıklar.	3. kazanımda namazın şartları ve rükünlerine; taharet (abdest, gusül ve teyemmüm) konularına; namazın vacipleri, sünnetleri, mekruhları ve namazı bozan durumlar ve tadil-i erkâna; sehiv ve tilavet secdelerine; kerahet vakitlerine; hastalık, seferilik ve kadınlara özel hallerde namaz ve taharet konuları ile kaza namazına ayrıntıya girilmeden değinilecek; namazı terketme ile ilgili fıkhi hükümlere yer verilecektir. Ayrıca farz ve vacip ve nafil (teravih, teheccüd, duha, evvâbîn, hüsuf ve kûsuf gibi) namazlara kısaca yer verilecek; namazların kılınışına değinilmeyecektir.
	1.4. Namaz Çeşitleri	4. Cemaatle namaz ve imamet ile ilgili fıkhi hükümleri kavrar.	4. kazanımda lahik, müdrük ve mesbuk kavramları ile cuma namazıyla ilgili fıkhi hükümlere de yer verilecektir.
	1.5. İmamet ve Cemaatle Namaz	5. Zekât farziyetini ve önemini fıkhi deliller ile temellendirir.	5. kazanımda zekâtın; teşri tarihi (Mekke'de emredilip Medine'de kurumsallaştığına) ile hikmetine ve fakirlik probleminin çözüm yollarından biri olduğuna vurgu yapılacaktır. Ayrıca zekât vermekten imtina edenlerle ilgili hükümler İslam tarihinden örneklerle açıklanacaktır.
	2. Zekât	6. Zekât ve sadaka ile ilgili kavram ve hükümleri açıklar.	6. kazanımda zekât ve sadaka ile ilgili kavramlar, zekât verecek kişiler, zekât verecek kişiler, zekâtı verecek mallar konuları ele alınacak; ayrıca şirketlerin, ticari malların, madenlerin ve lüks tüketim mallarının zekâtı üzerinde kısaca durulacaktır.
	2.1. Zekâtın Farziyeti ve Önemi	7. Orucun farziyetini ve önemini fıkhi deliller ile temellendirir.	7. kazanımda Peygamberimizin Mekke'deki orucuna ve orucun teşri tarihine ve hikmetine de değinilecektir.
	2.2. Zekât ve Sadaka İlgili Kavramlar ve Hükümler	8. Oruç ile ilgili kavram ve hükümleri açıklar.	8. kazanımda hilalin görülmesi, imsak, iftar, sahur, şek günü, itikâf ve fitir sadakası, fidye, kaza, kefarett kavramları açıklanacak; farz, vacip ve nafil oruçlara kısaca yer verilecektir.
	3. Ramazan Ayı ve Oruç	9. Haccin farziyetini ve önemini fıkhi deliller ile temellendirir.	9. kazanımda haccin şiar olma özelliği ile teşri tarihi ve hikmetine de değinilecektir.
	3.1. Orucun Farziyeti ve Önemi	10. Hac ve umre ile ilgili fıkhi hükümleri açıklar.	10. kazanımda hac, umre, beyt-i atik, istilâm, metaf, şavt, tavaf, vakfe, teşrik tekbiri, sa'y, cemerat kavramlarına da kısaca yer verilecektir. Ayrıca vekâleten hac ve umre konusuna da değinilecektir.
	3.2. Oruçla İlgili Kavram ve Hükümler	11. Kurban ile ilgili fıkhi delil ve hükümleri açıklar.	11. kazanımda kurbanın hikmetine, Hz. Âdem'den (a.s.) beri var olan bir ibadet olduğuna, kurban edilecek hayvanların özelliklerine, vekâlet ile kurban kesimine ve teşrik tekbirlerine de kısaca değinilecektir. Ayrıca kurbanın fakirlik probleminin çözüm yollarından biri olduğuna da vurgu yapılacaktır.
	3.3. Oruç Çeşitleri	12. Cihatla ilgili temel kavram ve hükümleri açıklar.	12. kazanımda cihat kavramı anlam genişliği göz önünde bulundurularak savaş ile sınırlandırılmadan tüm boyutlarıyla ele alınacak ve günümüzde bu kavramın istismar edildiğine vurgu yapılacak; cihadın farz-ı ayin ve farz-ı kifaye olduğu durumlara değinilecektir. Bu kapsamda siyer, megazi, ceht, mücahede, davet, tebliğ, irşat, emr-i bi'l-maruf, nehy-i ani'l-münker, irtidat, terör (bağy), kavramlarına yer verilecektir. Ayrıca İslam'da savaş hukuku ve ahlaki bağlamında savaşta yaşlılara, çocuklara, kadınlara, eli silah tutmayan kişilere, mabetlere, ibadetiyle meşgul olan din adamlarına dokunulmaması gibi ilkeler örneklerle açıklanacak; Hz. Ömer'in Kudüs, Fatih Sultan Mehmet'in İstanbul ve Bosna emannamelerinden örnekler verilecektir.
	4. Hac	13. Cihat ibadetini ayetler ışığında açıklar.	Kavramlar: Taharet, istinca, istibra, istihaza, hayız, nifas, lahik, müdrük, mesbuk, teşri, fidye, kaza, kefarett, nisap, havelân-i havl, saime, öşür, imsak, iftar, sahur, istilâm, metaf, şavt, tavaf, vakfe, sa'y, cemerat, hedy, nahr, zebh, siyer, megazi, ceht, mücahede, davet, irşat, irtidat, bağy.
	4.1. Haccin Farziyeti ve Önemi		
	4.2. Hac ve Umreyle İlgili Kavram, Mekân ve Hükümler		
	5. Kurban		
	5.1. Kurbanın Vücubiyeti ve Önemi		
	5.2. Kurbanla İlgili Hükümler		
	6. Cihat		
	6.1. Cihatla İlgili Temel Kavram ve Hükümler		
	6.2. Mekki ve Medeni Ayetlerde Cihat		

Ünite	Konular	Kazanımlar	Açıklamalar
5. MUAMELAT VE UKUBAT	1. Sosyal Hayat	Bu ünitenin sonunda öğrenciler;	Ünite konuları usul konularıyla ilişkilendirilerek fıkhi delilleriyle birlikte ele alınacaktır. Ayrıca ibadetlerle ilgili Şafii mezhebinin görüşlerine de kısaca yer verilecektir.
	1.1. Aile Hayatı ve Hükümleri	1. Nikâh ve talak ile ilgili kavram ve hükümleri delilleriyle açıklar.	1. kazanımda nişan, nikâh ve nikâhla ilgili şartlar, veli, velayet, küfüv, mehir, talak (sarîh ve kinayeli lafızlarla talak), nafaka, muharremat, süt akrabalığı, süt bankası ile ilgili hükümlere kısaca değinilecektir.
	1.1.1. Nikâh	2. Miras ile ilgili kavram ve hükümleri delilleriyle açıklar.	3. kazanımda İslam mülkiyet ilişkisi illet ve hikmet boyutuyla ele alınacak; mülkün sahibinin Allah olduğuna ve kulun mülkü emaneten temellük ettiğine değinilecektir.
	1.1.2. Boşanma	3. İslam'ın mülkiyet ile ilgili hükümlerini ayet ve hadislerle açıklar.	4. kazanımda konular fıkhi hüküm ve delilleriyle birlikte ele alınacak; "Faiz" konusunda "bankacılık sistemine"; "Helal Kazanç" konusunda helal ticaret, helal beslenme, genetiği ve öz nitelikleri ile oynanmış bazı gıdaların zararlarına değinilecek; ayrıca şüpheli şeylerden uzak durmayı öğütleyen hadislerden örnekler verilecektir.
	1.1.3. Miras	4. İslam'ın ekonomik hayat ile ilgili düzenlemelerini açıklar.	5. kazanımda suç, ceza, had, tazir, kısas, diyet, kazif kavramları verilecek; had ve tazir cezaları ile ilgili ayrıntılara girilmeyecek; İslam ceza hukukundaki yaptırımlar, illet ve hikmet boyutuyla ele alınacak; adalet, beraet-i zimmet, suçun şahsiliği, suç ceza dengesi gibi temel ilkelere değinilecektir.
	2. Ekonomik Hayat	5. İslam ceza hukukunun temel ilke ve kavramlarını kavrar.	Kavramlar: Nikâh, veli, velayet, küfüv, mehir, talak, tefrik, nafaka, muharremat, radâ, karz, sarf, ribâ, had, tazir, kısas, diyet, kazf, beraat-i zimmet.
	2.1. Mülkiyet		
	2.2. Helal Kazanç		
	2.3. Akitler		
	2.4. Karz		
2.5. Sarf			
2.6. Faiz			
2.7. Borsa			
2.8. Sigorta			
2.9. Enflasyon			
2.10. Hileli Satışlar			
2.11. Karaborsacılık			
2.12. Yapay Olarak Fiyatlarla Oynama			
3. İslam Ceza Hukuku: Ukubat			